

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Arbeids- og sosialdepartementet

NB! Dette brevet sendes kun per e-post!

Vår ref.:
16/2387- 2- RMR

Deres ref.:
16/3626-

Dato:
09.12.2016

Svar på høring om endringer i arbeidsmiljølovens regler om kveldsarbeid og i virkeområdet for medleverforskriften

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til høringsnotat fra arbeids- og sosialdepartementet 11.11.2016 om forslag til endringer i arbeidsmiljøloven og i medleverforskriften.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har som mandat blant annet å arbeide for likestilling på grunnlag av kjønn, etnisitet, religion, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne. En av ombudets oppgaver er å gi råd om hvordan myndighetene kan sikre likestilling i utformingen av lovverk.

Ombudet kommenterer kun på forslag til endring av reglene for kveldsarbeid.

Departementets forslag

Departementet foreslår at det skal være mulig å utføre arbeid mellom kl. 21.00 og kl. 23.00, uten at dette regnes som nattarbeid. Vilåårene er at arbeidsgiver og arbeidstaker inngår skriftlig avtale om dette, og at slikt arbeid skjer på arbeidstakers initiativ.

Ombudets vurdering

En åpning for å kunne flytte deler av arbeidstiden til kveldstid, kan gjøre det lettere å kombinere fulltidsarbeid med omsorgsansvar. En mer fleksibel arbeidstid kan dessuten også bidra til at arbeidstakere som har utfordringer med helsen kan jobbe mer enn hva de ellers kunne ha gjort.

Når det gjelder det å kombinere arbeid og omsorg, er det imidlertid slik at kvinner tilpasser lønnsarbeidet sitt til familiens omsorgsansvar i langt større grad enn menn. Dersom familien har utfordringer med å kombinere lønnsarbeid med familiesituasjonen, er det mor som tar konsekvensen av det ved å redusere stillingen sin eller ved å bytte til en mindre krevende jobb. Fars jobb og eventuelt karrieresatsning tas for gitt¹.

I en slik sammenheng, blir det viktig å passe på at ikke den nye muligheten for fleksibilitet resulterer i ytterligere kjønnssegregering når det kommer til lønnsarbeid og omsorgsarbeid. Myndighetene må sikre at det ikke bare blir mødre som tar i bruk ordningen med å flytte arbeidstid til kvelden for å ivareta familiens omsorgsansvar. Når mor flytter to timer av arbeidstiden sin fra tiden for henting i barnehage/SFO til etter barnas leggetid, er ombudet bekymret for at dette vil kunne gi enda bedre muligheter for fedre til å jobbe lange arbeidsdager. En slik utvikling vil i så fall bidra til en opprettholdelse og i verste fall en forsterkning av skjevfordelingen av lønnsarbeid og omsorgsarbeid mellom kvinner og menn.

¹ NOU 2012:15 Politikk for likestilling (s. 187-189); «YS Arbeidslivsbarometer: Norsk arbeidsliv 2016. Vilje til omstilling», (s. 44), Arbeidsforskningsinstituttet; Reisel, Liza og Idunn Brekke (2013): «Kjønnssegregering i utdanning og arbeidsliv. Status og årsaker», (s. 40-47), Institutt for samfunnsforskning, Rapport 2013:04.

Ombudet mener på denne bakgrunn at ordningen med kveldsarbeid mellom kl. 21 og kl. 23 må evalueres. Det er viktig at eventuelle utilsiktede konsekvenser, som for eksempel ytterligere kjønnssegrgering av lønnsarbeid og omsorgsansvar, blir avdekket.

Vennlig hilsen

Hanne Inger Bjurstrøm
likestillings- og diskrimineringsombud